

METSONLEHTIÄ

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSU) uutiskirje

Julkaisijat: Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö

5 / 2005

15.9. 2005

KUNTA-METSO VAUHTIIN KYSELYLLÄ

METSU-ohjelmaan kuuluu monimuotoisuuden turvaaminen kuntien virkistys- ja ulkoilumetsissä sekä valtion retkeilyalueilla. Tätä varten ympäristöministeriö asetti aiemmin tänä vuonna ns. KuntaMETSU-työryhmän. Sen tehtävänä on kehittää toimenpiteitä, joiden avulla luonnon virkistyskäyttö, metsien monimuotoisuuden turvaamistavoitteet ja metsätalous kuntien virkistys- ja ulkoilumetsissä sekä valtion retkeilyalueilla voidaan sovittaa yhteen. Työryhmän tehtävänä on lisäksi selvittää, miten kuntien virkistys- ja ulkoilualueet sekä valtion retkeilyalueet voivat toimia tukialueina nykyisille suojelualueille ja näin parantaa suojelualueverkoston toimivuutta.

Työryhmä käynnistää nyt kuntiin osoitetun kyselyn, jolla selvitetään kuntien ulkoilumetsien nykytilannetta ja kehitysnäkymiä.

Valtioneuvosto edellytti METSU-päätöksessään 23.10.2002, että ympäristöministeriö yhdessä maa- ja metsätalousministeriön, Suomen Kuntaliiton ja Metsähallituksen kanssa edistää monimuotoisuuden turvaamista kuntien virkistys- ja ulkoilumetsissä sekä valtion retkeilyalueilla kehittämällä alueiden suunnittelua vuosina 2004 - 2006 siten, että virkistyskäytön, monimuotoisuuden turvaamisen ja metsätalouden tavoitteet voidaan sovittaa yhteen.

METSU-päätöksessä kuntien virkistys- ja ulkoilumetsien ja valtion retkeilyalueiden katsottiin tarjoavan mahdollisuuksia kehittää tukialueita nykyisille luonnonsuojelualueille ja näin parantaa suojelualueverkoston toimivuutta. Tukemalla suunnittelua ja kehittämällä toimenpiteitä, joiden avulla voidaan sovittaa yhteen virkistyskäyttö, monimuotoisuuden turvaamistavoitteet ja metsätalous, tämä potentiaali saadaan parhaiten käyttöön, päätöksen perusteluissa sanotaan.

METSU-kysely kuntiin syyskuussa

KuntaMETSU-työryhmä vauhdittaa saamaansa tehtävää kuntiin lähetettävällä kyselyllä. Kysely toteutetaan yhteistyössä Kuntaliiton kanssa. Kyselyllä selvitetään kuntien ulkoilumetsien nykytilannetta ja kehitysnäkymiä.

Kyselyllä pyritään päivittämään tietoja kuntien talous- sekä virkistys- ja suojelukäytössä (tai molem-

ANTTI KOTISÄRTI

METSOn luonnonsuojelubiologiset valintaperusteet täyttävää korpea Heinolan kansallisessa kaupunkipuistossa.

missa) olevista metsäaloista ja kartoittamaan kuntien halukkuutta ja mahdollisuuksia monimuotoisuuden säilyttämiseen ja lisäämiseen omistamissaan metsissä.

METSO-kriteerit soveltuvat kuntien metsiin

METSOn luonnonsuojelubiologisia valintaperusteita voidaan hyödyntää myös KuntaMETSOssa. "Metsien virkistys- ja monikäyttö kulkevat usein rinta rinnan monimuotoisuuden turvaamisen kanssa", sanoo kriteerien laadinnassa mukana ollut Kimmo **Syrjänen** Suomen ympäristökeskuksesta. "Kunnilla on usein yksityisiä metsänomistajia paremmat mahdollisuudet kehittää ja hoitaa arvokkaita luontokohteitaan pitkän aikavälin tavoitteiden pohjalta", Syrjänen sanoo.

Useat METSOn kriteerien mukaisista elinympäristöistä edellyttävät suunnitelmallista ylläpitoa, kehittämistä ja hoitoa, kuten lehdot, paahderinteet ja perinneympäristöt.

Syrjänen uskoo kuntien voivan myös käsitellä yksityisiä suunnitellummin suojelualueiden läheisiä metsiä suosien tiettyjä rakennepiirteitä kuten laho- ja lehtipuustoa.

Kansalliset kaupunkipuistot metsien monimuotoisuuden säilyttäjinä

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan hakemuksesta sen alueelle voidaan perustaa kan-

sallinen kaupunkipuisto. Suomessa on tällä hetkellä kolme kansallista kaupunkipuistoa, mutta verkosto on laajenemassa tuntuvasti lähivuosina. "Kansallisista kaupunkipuistoista on tulossa suomalainen konsepti kaupunkiluonnon ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuuksien säilyttämisessä ja kehittämisessä kaupunkilaisten virkistys- ja ulkoilualueina - kaupunkien ulkoisina olohuoneina", sanoo KuntaMETSO-työryhmän puheenjohtaja Jukka-Pekka **Flander** ympäristöministeriöstä.

Kaikissa sekä perustetuissa että valmisteilla olevissa kansallisissa kaupunkipuistoissa on KuntaMETSON näkökulmasta merkittäviä metsäaluita, joista löytyy jo suojeltujen kohteiden lisäksi myös METSO-kriteerit täyttäviä uudiskohteita. Kaupunkien keskustan läheisten metsien säilyttäminen pirstomatmina ja niiden kytkeminen toiminnallisesti kaupungin kehittämisstrategioihin tuo metsien monimuotoisuuden entistä paremmin kaupunkilaistuneen väestön ulottuville ja palvelee luonnon kokemisen ja virkistymisen tarpeita.

Lisätietoja: ylitarkastaja Jukka-Pekka Flander, ympäristöministeriö, p. (09)160 39333, jukka-pekka.flander@ymparisto.fi
ylitarkastaja Marjukka Mähönen, maa- ja metsätalousministeriö, p. (09)160 54626, marjukka.mahonen@mmm.fi,
Irja Löfström, metsäntutkimuslaitos, p.010211 2418, irja.lofstrom@metla.fi

Kansalliset kaupunkipuistot ovat Suomessa yleistävä keino turvata luonnon monimuotoisuutta asukkaiden välittömässä elinympäristössä. Porin kansallinen kaupunkipuisto muodostaa yhtenäisen jatkumon erityyppisiä luonto-, kulttuuri- ja virkistysalueita ulottuen laajasta Porin Metsästä kulttuurisen ydinkeskustan ja maatalousalueiden kautta aina merelliseen, linnustoltaan ja kasvistoltaan runsaaseen Kokemäenjoen suiston Natura-alueeseen asti.

METSO-ohjelman internet-sivut: www.mmm.fi/metso tai www.ymparisto.fi/metso

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
PL 35, 00023 Valtioneuvosto

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 000 23 Valtioneuvosto